

Кампања „Заштитимо се од грипа”

16. октобар – 20. октобар 2017

У сарадњи са Светском здравственом организацијом (СЗО) и под покровитељством Министарства здравља, Србија учествује у кампањи посвећеној значају имунизације против грипа. Иницијатива представља наставак Европске недеље имунизације, која се одржава сваке године у априлу месецу. Кампања се обележава под слоганом „Заштитимо се од грипа” и има за циљ да се истакне значај вакцинације против грипа као најбоље превентивне мере, и то посебно код особа које су у повећаном ризику за добијање тешких форми болести.

Имунизација становништва против грипа у Републици Србији у сезони 2017/2018

У складу са Правилником о имунизацији и начину заштите лековима и националним препорукама за имунизацију становништва усвојеним за сезону 2010/2011. проистеклим из анализе података оболевања, хоспитализације и носилаштва антитета на А(Н1Н1) у сезони 2009./2010., а сходно проценама СЗО за северну хемисферу у сезони 2017/2018., вакцинација против грипа у Републици Србији се спроводи:

Сезонском тровалентном вакцином код особа са хроничним поремећајима плућног и кардиоваскуларног система, као и метаболичким поремећајима (укључујући пре свега шећерну болест), поремећајима рада бубрега, особа са ослабљеним имунитетом, итд. Поред наведених потребно је обухватити особе смештене и запослене у геронтолошким центрима и установама социјалне заштите, као и запослене и смештене у установама које обављају здравствену делатност. Препоручена је примена ове вакцине и код особа старијих од 65 година, као и код лица запослених у јавним службама које су у ризику. Ове се препоруке базирају на подацима о групама ризика које су идентификоване према историјским подацима у епидемијама грипа у периоду пре пандемије у сезони 2009/2010.

Имајући у виду податке добијене након анализе пандемије грипа А(Н1Н1) у сезони 2009/2010. сезонска тровалентна вакцина се препоручује свакој особи старијој од 6 месеци, а посебно трудницама и гојазним особама, без обзира на претходни вакцинални статус против грипа, које су идентификоване као нове групе ризика за оболевање након пандемије А(Н1Н1), са могућим компликацијама и тежом клиничком сликом. Примена код трудница се разматра од другог триместра трудноће уз консултацију надлежног гинеколога, док се оним које су у повећаном ризику од пратећих компликација услед грипа препоручује вакцинација, без обзира на стадијум трудноће уз консултацију надлежног гинеколога.

Тривалентна (сезонска) вакцина поред типа А (Н1Н1) (А/Michigan/45/2015 (Н1Н1)pdm09-like virus) вируса грипа, садржи типове А(Н3Н2) (А/Hong Kong/4801/2014 (Н3Н2)-like virus) и Б вируса грипа (В/Brisbane/60/2008-like virus) у складу са препорукама СЗО за северну хемисферу и одлуци ЕУ за сезону 2017/2018., а на основу доминантних типова вируса грипа регистрованих у циркулацији у претходној сезони на територији северне хемисфере за које се очекује да могу да изазову како спорадично, тако и епидемијско јављање у популацији у сезони 2017/2018.

Време неопходно за стицање имунитета је 2–3 недеље након давања вакцине, а трајање поствакциналног имунитета варира и износи 6–12 месеци, па из тога произилази потреба вакцинације сваке године, као и због варирања различитих сојева вируса грипа који могу да се мењају сваке године/сезоне. Имајући у виду различиту ефикасност вакцине према

узрасним категоријама код којих се апликује, потребно је напоменути да се код вакцинисаних у случају оболевања развија блажа клиничка слика, као и да се редукују могуће теже компликације у случају оболевања код особа које су у ризику. Код наведених категорија становништва које су у повећаном ризику, болест може имати за последицу и смртни исход због секундарно насталих компликација (најчешће запаљења плућа). Изузимајући привремене или трајне контраиндикације, ову вакцину је могуће апликовати већ у узрасту од навршених 6 месеци живота. Преосетљивост на јаја, пилеће протеине, неомицин и формалдехид су најчешће контраиндикације код ове вакцине. Имунолошки одговор може бити ослабљен у случају имуносупресивне терапије, као што су кортикостероиди, цитотоксични лекови или радиотерапија.

Вакцина доступна у домовима здравља је инактивисана, сплит вакцина, произвођача Sanofi Pastera.

Вакцинација ће се спроводити након дистрибуције према плану потреба на вакциналним пунктовима у домовима здравља који су надлежни за спровођење.

Вакцинација против грипа се спроводи у циљу редуковања оболевања и умирања, као и редуковања преношења вируса грипа у породици, колективу и популацији.

Вакцинација становништва које припада групама ризика спроводи се у циљу очувања сопственог здравља, одржавања колективног имунитета популације, али и индиректно очувања здравља чланова њихових породица/колектива, а посебно оних код којих је контраиндиковано давање ове вакцине, у циљу превенирања могућих компликација и тешких клиничких форми оболевања.